

Folkeoplysning i
forandring III

Helnan Marselis Hotel
12. september 2018

Malene Thøgersen &
Henriette Bjerrum

Videncenter
for Folkeoplysning

FFD/Testrup Højskole

HØJSKOLEPULJER

Nye målgrupper og lokal brobygning

HØJSKOLEPULJER: TEMAER I OPLÆGGET

- Om puljerne: Omfang og formål
- Om evalueringen: Formål og metode
- Udvalgte resultater – Folkeoplysningspuljen
- Hvad var det, der lykkedes?
- Afsluttende perspektiver: Puljemidlernes rolle og funktion

OM PULJERNE: OMFANG OG FORMÅL

Folkeoplysningspuljen (4,4 mio. kr. 2014-2016)

- Understøtte *”folkeoplysende aktiviteter, der ligger ud over eller supplerer tilskudsberettiget højskolevirksomhed”*.
- 55 projekter i perioden (49 indgår i evalueringen)
- 32 forskellige højskoler + fællesprojekter

Store forskelle på projekternes omfang: Bevillinger mellem 16.000 kr. og 160.000 kr. til enkelthøjskoler

Den Internationale Pulje (2,2 mio. kr. 2014-2016)

- Understøtte aktiviteter, som *”skaber, fastholder og uddyber forståelse for sammenhænge mellem Danmark, Europa og Verden”*
- 17 projekter i perioden (15 indgår i evalueringen)
- 11 forskellige højskoler + fællesprojekter

I kriterier for begge puljer opfordres til samarbejde med andre aktører

En stor andel af midlerne gik til større fællesprojekter i regi af FFD

OM EVALUERINGEN: FORMÅL OG METODE

Formål:

- Dokumentation
- Læring

Metode:

- Evalueringsskemaer med kvalitative svar
- Interviews med projektledere på 6 udvalgte projekter

TEMAER:

Formål
Målgrupper og deltagere
Aktiviteter
Samarbejdsrelationer
Læring fra projektet

UDVALGTE RESULTATER - FOLKEOPLYSNINGSPULJEN

FORMÅL OG AKTIVITETER:

FRA HJEMMEBIER TIL FORTÆLLEKREDS OG FOLKEMØDER

Tabel 1: Projekternes formål - kategoriseret

	Antallet af projekter
At bygge bro mellem højskolen og lokalsamfundet	24
Oplysning om og udbredelse af kunst, litteratur, fortælling og/eller sang	13
Oplysning og debat om demokratiet og demokratiets udfordringer	9
Flygtningeproblematikken	5
Øvrige temaer	10

Note: Nogle projekter omfatter flere af de ovenstående formål

Tabel 2: Aktivitetstyper - kategoriseret

Aktivitetstype	Antal projekter
Arrangementer	39
Undervisningsforløb	10
Udgivelser/produkter	6
Etablering af netværk	2

Note: Nogle projekter omfatter flere af de ovenstående typer af aktiviteter. Et enkelt projekt har ikke gennemført nogen konkrete aktiviteter på grund af manglende ressourcer, og indgår derfor ikke i ovenstående.

‘Hjemmebi-projekt til fremme af borgerdeltagelse og bæredygtighed’

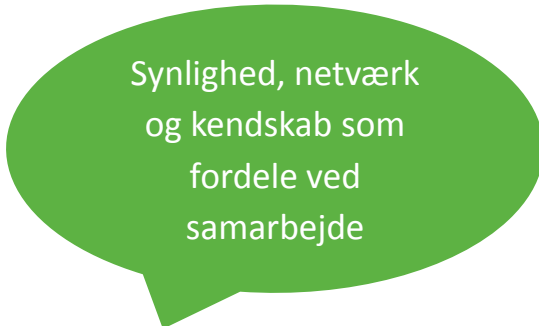
‘Fortæl i nord’ – med fortællingen som udgangspunkt

‘Kvindfolkemødet 2016 – kvinder i kunsten’

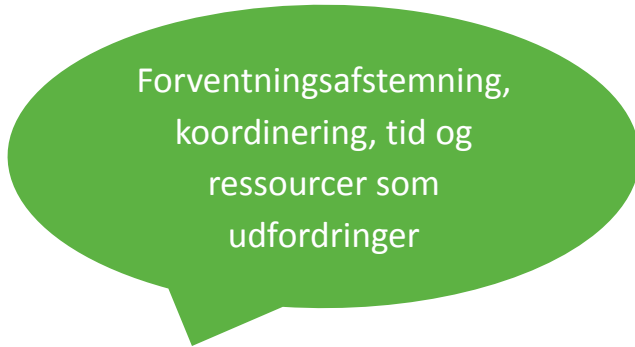

SAMARBEJDSRELATIONER I PROJEKTERNE

- Udbredt fokus på samarbejde
- Især aktører fra kultur- og folkeoplysningsområdet
- Men også sociale og religiøse organisationer
- Projekternes primære målgruppe: lokale borgere
- Samarbejdet nævnes både som den største succes og den største udfordring
- Og som noget mange gerne vil fortsætte med

Synlighed, netværk
og kendskab som
fordele ved
samarbejde

Forventningsafstemning,
koordinering, tid og
ressourcer som
udfordringer

STOR TILFREDSHED – MEN OGSÅ UDFORDRINGER

Tabel 3: Oplevede udfordringer

Udfordringer	Antal projekter
Rekruttering af deltagere/markedsføring	17
Koordinering og forventningsafstemning i samarbejdsrelationerne	14
Praktiske forhold	7
Tidspres	5
Andre udfordringer	5

Note: Nogle projekter har nævnt flere forskellige udfordringer og tæller derfor med i flere kategorier

SAMLEDE RESULTATER - FOLKEOPLYSNINGSPULJEN

- Stor udbredelse blandt højskolerne
- Mange forskellige typer af projekter og aktiviteter
- Overvejende stor tilfredshed med projekterne
- Stort læringsmæssigt udbytte
- Flere samarbejdsrelationer
- Betydning for fremtidig højskolepraksis

Aktiviteten/produktet
fortsætter

Projektets resultater
indgår i
undervisningen eller
smitter af derpå

Fortsat
samarbejde/åbenhed
over for
lokalsamfundet

Puljemidler som katalysator?

HVAD VAR DET DER LYKKEDES?

- Brede rammer: Mulighed for at tilpasse til den lokale kontekst
- Plads til både spontane ideer og mere langsigtede projekter
- Højskolerne på hjemmebane – særligt ift. folkeoplysende aktiviteter
- Generelt samfundsmæssigt fokus på samarbejde – og specifikt fokus på mange højskoler
- Puljemidler som katalysator for de enkelte højskolars ideer og fokusområder

FFD/Kunsthøjskolen i Holbæk

PULJEMIDLERNES ROLLE OG FUNKTION: GJORDE PULJEMIDLERNE EN FORSKEL?

På de enkelte højskoler:

- Havde de gjort det alligevel?
- Måske: Bygger ofte videre på eksisterende ideer og fokusområder på skolerne
- Men ressourcerne gav nye muligheder og et vist pres for at få det gennemført

I det større perspektiv:

- Kan man bruge puljer i et strategisk udviklingsmæssigt perspektiv og fremme bestemte formål/retninger?
- Højskolernes lokale rolle som eksempel

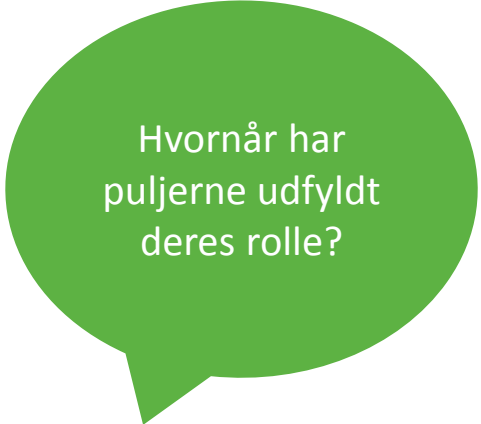
PULJEMIDLERNES ROLLE OG FUNKTION: MELLEM LANGSIGTEDE STRATEGIER OG SPONTANE IDEER

Krabbesholm Højskole:

- Tre forskellige projekter med forskelligt fokus: Udstilling, litteraturfestival, bogserie
- Alle med et overordnet mål om at åbne højskolen for lokalsamfundet og etablere lokale relationer

Den Rytmiske Højskole:

- Ét projekt – en musical om flygtningeproblematikken
- Spontant projekt på baggrund af en idé fra en elev
- Stort læringsmæssigt udbytte for de involverede

Hvornår har puljerne udfyldt deres rolle?

PULJEMIDLERNES ROLLE OG FUNKTION

- Er det primært en mulighed for at afprøve nye ideer og eksperimenter af inden for en afgrænset periode?
- Eller skal de i højere grad tænkes ind i mere langsigtede tanker omkring højskolernes rolle?
- Kan man begge dele?
- Og hvordan finder man balancen mellem det nytænkende og det bæredygtige perspektiv?

Skal det være noget nyt hver gang?

Kortsigtet eller langsigtet perspektiv?

Tak for ordet

Folkeoplysning i forandring III

Helnan Marselis Hotel, Aarhus, 12. september 2018

Malene Thøgersen

Malene.thogersen@vifo.dk

Videncenter
for Folkeoplysning